

Sygn. akt VII U 745/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 kwietnia 2017 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Kozłowska-Czabańska

Protokolant: sekr. sądowy Monika Bąk - Rokicka

po rozpoznaniu w dniu 21 kwietnia 2017 r. w Warszawie

sprawy K. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania K. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 16 lutego 2016 r. znak: (...)

Oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W. decyzją z dnia 16 lutego 2016 roku (znak: (...)) odmówił K. S. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. (decyzja z dnia 16 lutego 2016 roku, k. 39 a.r.)

K. S. w dniu 14 marca 2016 roku złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziału w W. z dnia 16 lutego 2016 roku. Ubezpieczony wniósł o przyznanie mu renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu odwołania K. S. wskazał, iż ostatnim okresem który stanowił tytuł do ubezpieczenia był okres prowadzenia działalności gospodarczej. Odwołujący wskazał, iż posiada zadłużenie z tytułu nieopłaconych składek za okres od 8 maja 2014 roku do 31 października 2015 roku jednak w jego ocenie nie powinno mieć to wpływu na przyznanie renty z tytułu niezdolności do pracy. Ponadto ubezpieczony wskazał, iż do stażu pracy winien być mu zaliczony okres świadczenia usług na podstawie umowy zlecenia na rzecz (...) sp. z o.o. K. S. podkreślił, iż nie powinien ponosić ujemnych skutków zaniechania jakiego dopuścił się spółka nie zgłaszając go do ubezpieczeń społecznych. (odwołanie z dnia 12 maja 2016 roku, k. 2 – 3 a.s. VII U 1083/16)

Zakład Ubezpieczeń SpołecznychI Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie podkreślił, że z uwagi brak możliwości ustalenia daty oraz okresu powstania niezdolności do pracy zgodnie z art. 14 ustawy emerytalnej, jako datę powstania niezdolności do pracy przyjęto datę zgłoszenia wniosku o rentę tj. 27 listopada 2015 roku. Organ rentowy wskazał, iż ostatni okres ubezpieczenia zainteresowanego ustał w dniu 7 maja 2014 roku, a tym samym nie został spełniona przesłanka z art. 57 ust. 1 pkt 3 ustawy emerytalnej. (odpowiedź na odwołanie z dnia 9 maja 2016 roku, k. 6 – 6v a.s. VII U 1083/16)

Odwołanie od decyzji z 16 lutego 2016 roku początkowo rozpoznawał Sąd Okręgowy w Warszawie XIV Wydział Ubezpieczeń Społecznych, który postanowieniem z dnia 16 czerwca 2016 roku uznał się niewłaściwym i sprawę przekazał zgodnie z właściwością Sądowi Okręgowemu Warszawa – Praga VII Wydział Pracy (postanowienie z dnia 16 lutego 2016 roku, k. 27 a.s. VII U 1083/16)

Strony do zamknięcia rozprawy w dniu 21 kwietnia 2017 roku nie modyfikowały zgłoszonego stanowiska i wywodziły jak dotychczas (protokół z rozprawy z dnia 21 kwietnia 2017 roku, k. 61 a.s.)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący K. S., urodzony w dniu (...), w okresie od 6 maja 1999 roku do 20 czerwca 1999 roku, od 21 czerwca 1999 roku do 29 sierpnia 1999 roku, od 30 sierpnia 1999 roku do 24 października 1999 roku oraz od 25 października 1999 roku wykonywał usługi na rzecz (...) Sp. z o.o. (umowy zlecenie, k. 28 – 33 a.r.) Odwołujący od dnia 2 lutego 2013 roku prowadzi działalność gospodarczą pod firmą (...). Odwołujący posiada zadłużenie z tytułu nieopłaconych składek za okresy od dnia 8 kwietnia 2014 roku do dnia 30 kwietnia 2014 roku oraz od dnia 8 maja 2014 roku do dnia 31 października 2015 roku (bezsporne). W dniu 27 listopada 2015 roku złożył wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy. (wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy, k. 1 – 4 a.r.)

W toku postępowania wyjaśniającego, odwołujący został skierowany na badanie lekarskie przez Lekarza Orzecznika ZUS, który orzeczeniem wydanym w dniu 22 stycznia 2016 roku uznał badanego za niezdolnego do pracy do 31 stycznia 2019 roku wskazując jednocześnie na brak możliwości ustalenia daty powstania niezdolności. (orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 22 stycznia 2016 roku, k. 21 a.r.)

Organ rentowy wydał w dniu 16 lutego 2016 roku decyzję (znak: (...)) odmawiającą ubezpieczonemu prawa do świadczenia rentowego z tytułu niezdolności do pracy. Z uwagi na fakt, że nie istniała możliwość ustalenia daty powstania niezdolności do pracy na podstawie art. 14 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jako datę powstania niezdolności do pracy organ rentowy przyjął datę złożenia wniosku o świadczenie rentowe, tj. 27 listopada 2015 roku. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że odmówił odwołującemu prawa do renty bowiem nie został spełniony warunek z art. 57, a mianowicie niezdolność do pracy nie powstała w okresie ubezpieczenia oraz przed upływem 18 miesięcy od ustania ubezpieczenia. (decyzja z dnia 16 lutego 2016 roku, k. 39 a.r.)

W związku z niekorzystną decyzją organu rentowego K. S. złożył odwołanie inicjując tym samym niniejsze postępowanie. (odwołanie z dnia 12 maja 2016 roku, k. 2 – 3 a.s. VII U 1083/16)

W toku postępowania, postanowieniem z dnia 19 kwietnia 2016 roku Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego lekarza hematologa na okoliczność ustalenia kiedy powstała całkowita niezdolności do pracy odwołującego. (postanowienie z dnia 19 kwietnia 2016 roku, 9 a.s. VII U 1083/16)

Na podstawie opinii biegłego hematologa J. H. z dnia 12 maja 2016 roku Sąd Okręgowy ustalił, iż odwołujący cierpi na hemofilię typu A (ciężka postać) oraz artropatię stawów kolanowych, skokowych i ramienny w przebiegu hemofilii. W ocenie biegłego hematologa odwołujący jest trwale całkowicie niezdolny do pracy. (opinia biegłego hematologa, k. 17 – 18 a.s. VII U 1083/16)

Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 25 lipca 2016 roku dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych lekarzy specjalistów: ortopedy oraz lekarza chorób zakaźnych celem ustalenia czy odwołujący się jest zdolny czy też całkowicie lub częściowo niezdolny do pracy zarobkowej ze szczególnym wskazaniem daty powstania tej niezdolności, czy jest to niezdolność trwała czy okresowa, a jeżeli okresowa to na jaki okres, jeżeli nastąpiła zmiana stanu zdrowia ubezpieczonego (poprawa lub pogorszenie) to na czym ona polegała (postanowienie z dnia 25 lipca 2016 roku, k. 9 a.s.).

Zgodnie z opinią biegłego ortopedy - traumatologa K. K. z dnia 5 września 2016 roku, odwołujący jest całkowicie i trwale niezdolny do pracy. Duże zmiany artropatyczne stawów i ciągle zagrożenie nowymi wylewami dostawowymi w znacznym stopniu utrudniają wykonywanie jakiegokolwiek pracy. Biegły wskazał ponadto, że nie da się ustalić momentu powstania całkowitej niezdolności do pracy (opinia biegłego ortopedy z dnia 5 września 2016 roku k. 17 a.s.).

Biegły sądowy z zakresu chorób zakaźnych J. P. w swojej opinii stwierdził, iż u badanego już w dzieciństwie rozpoznano hemofilię typu A. Ze względu na wieloletnie przyjmowanie preparatów krwiopochodnych doszło u ubezpieczonego do zakażenia wirusami HCV, HBV oraz HIV. W ocenie biegłego odwołujący jest trwale niezdolny do pracy zarobkowej. Zdaniem biegłego jako datę powstania niezdolności do pracy z powodu zaburzeń układu odpornościowego można przyjąć datę 23 marca 2015 roku, kiedy to rozpoznano zakażenie wirusem HIV. (opinia biegłego w zakresie chorób zakaźnych, k. 40 a.s., opinia uzupełniająca z dnia 30 stycznia 2017 roku, k 54 a.s.)

Stan faktyczny sprawy Sąd ustalił w oparciu o dokumentację medyczną zawartą w aktach sądowych, dokumentację znajdującą się w aktach rentowych ubezpieczonego oraz w oparciu o dowód z opinii biegłych sądowych lekarzy specjalistów. Autentyczność zgromadzonych dokumentów i ich zgodność z rzeczywistym stanem rzeczy nie budziła zastrzeżeń, w związku z tym Sąd uznał dokumenty za pełnowartościowy i bezsporny materiał dowodowy.

Opinie sporządzone przez biegłych sądowych powołanych w sprawie pozwalają na dokładne ustalenie charakteru i zakresu dysfunkcji jakie występują w organizmie odwołującego oraz przede wszystkim wskazanie daty powstania niezdolności do pracy. Zdaniem Sądu opinie biegłych wydane zostały w oparciu o obiektywne wyniki badań odwołującego, a biegli lekarze sporządzający te opinie są specjalistami w swoich dziedzinach, posiadającymi bogatą wiedzę medyczną i wieloletnie doświadczenie zawodowe.

W ocenie Sądu zgromadzony materiał dowodowy był wystarczający do wydania orzeczenia.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie K. S. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziału w W. z dnia 16 lutego 2016 roku, znak: (...) jest niezasadne i podlega oddaleniu.

Zgodnie z art. 57 w zw. z art. 58 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2016 r. poz. 887, dalej: ustawa emerytalna) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki: 1) jest niezdolny do pracy; 2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy, wynoszący łącznie co najmniej:

- 1) 1 rok - jeżeli niezdolność do pracy powstała przed ukończeniem 20 lat;
- 2) 2 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 20 do 22 lat;
- 3) 3 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 22 do 25 lat;
- 4) 4 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 25 do 30 lat;
- 5) 5 lat - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat, a ponadto okres ten przypada w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy;

3) niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. b, pkt 4, 6, 7 i 9, ust. 2 pkt 1, 3-8 i 9 lit. a, pkt 10 lit. a, pkt 11-12, 13 lit. a, pkt 14 lit. a i pkt 15-17 oraz art. 7 pkt 1-3, 5 lit. a, pkt 6 i 12, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów, chyba że ubezpieczony jest całkowicie niezdolny do pracy i udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny.

Konieczność posiadania przez ubezpieczonego odpowiedniej ilości okresów składkowych i nieskładkowych wynika z tego, że renta z tytułu niezdolności do pracy nie jest świadczeniem o charakterze socjalnym na rzecz osób niezdolnych

do pracy, pozostających bez związku z tytułem ubezpieczenia rentowego, ale jedną z form zabezpieczenia społecznego powiązaną z wymaganym okresem płacenia składek. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 grudnia 2016 roku, sygn. akt I UK 424/15, Legalis)

Prawo do świadczenia rentowego z tytułu niezdolności do pracy przysługuje zatem w wypadku wypełnienia wszystkich przesłanek z art. 57 ustawy emerytalnej.

Sąd w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy stwierdza, że decyzja organu rentowego jest zasadna i odpowiada prawu.

Sąd na podstawie opinii powołanych w sprawie biegłych oraz w oparciu o dokumenty dotyczące stażu pracy wnioskodawcy uznał, że K. S. jest całkowicie niezdolny do pracy z powodu zaburzeń układu odpornościowego od dnia 23 marca 2015 roku. Ustalenie przez biegłego sądowego z zakresu chorób zakaźnych innej daty powstania całkowitej niezdolności do pracy determinowało zmianę okresu dziesięciolecia, o którym mówi art. 58 ust. 2 ustawy emerytalnej. Powyższa zmiana nie wpłynęła jednak na fakt niespełnienia przez odwołującego przesłanki z art. 57 ust. 1 pkt. 3 ustawy emerytalnej, albowiem jego niezdolność do pracy powstała później niż w okresach składkowych wymienionych w ustawie oraz później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Ubezpieczony w treści odwołania kwestionował fakt nieuwzględnienia przez organ rentowy do okresów składkowych okresów świadczenia przez niego usług na podstawie umowy zlecenia na rzecz (...) sp. z o.o. Z akt sprawy wynika jednak, że umowy zlecenia były zawierane w okresie od 6 maja 1999 roku do 31 grudnia 1999 roku. Powyższe pozostaje jednak bez wpływu na fakt, iż odwołujący nie spełnił przesłanki z art. 57 ust. 1 pkt. 3 ustawy emerytalnej. Ponadto w ocenie odwołującego istnienia zadłużenia z tytułu nieopłaconych składek za okresy od dnia 8 kwietnia 2014 roku do dnia 30 kwietnia 2014 roku oraz od dnia 8 maja 2014 roku do dnia 31 października 2015 roku nie powinno mieć wpływu na wyliczenie okresu składkowego. Jednak zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 14 lit a ustawy emerytalnej samo prowadzenie działalności gospodarczej bez opłacania składek na ubezpieczenie społeczne (lub wykazania zwolnienia od opłacania składek) nie stanowi okresu składkowego. Taki reżim (w relacji choćby do ubezpieczenia pracowniczego) ma swe uzasadnienie w tym, że prowadzący działalność gospodarczą byli jednocześnie płatnikami składki, stąd od nich tylko zależało czy składka została uiszczona. W postępowaniu o świadczenie emerytalne obowiązuje zasada, że to zainteresowany ma wykazać okres ubezpieczenia (art. 232 k.p.c.), a w tym przypadku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne lub zwolnienie od ich opłacania. W związku z powyższym należało przyjąć, iż zatrudnienie odwołującego ustało w dniu 7 maja 2014 roku, a więc wskazany w ustawie emerytalnej 18-miesięczny okres upłynął 7 października 2015 roku, czyli niespełna 2 miesiące przed złożeniem wniosku o przyznanie renty tj. 27 listopada 2015 roku. Tym samym ubezpieczony nie spełnił przesłanki z art. 57 ust.1 pkt. 3 ustawy i w związku z tym, pomimo całkowitej niezdolności do pracy nie ma prawa do renty z tego tytułu. Warto także wspomnieć, że ubezpieczony aktualnie pobiera rentę socjalną.

Z tych przyczyn Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., orzekł jak w sentencji.

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)